

4.2. Զբոսաշրջիկություն

4.2.1. Միջազգային զբոսաշրջիկությունը 2001թ. հունվար-դեկտեմբերին

ՀՀ ԱՎԾ-ն 2001թ. մայիսից գործողության մեջ է դրել «Միջազգային և ներքին զբոսաշրջիկության մասին» պետական վիճակագրական հաշվետվային ձևը, որով հանրապետությունում 2001թ., առաջին անգամ, Զբոսաշրջիկության համաշխարհային կազմակերպության (ՁՀԿ) մեթոդաբանությանը¹ համապատասխան, տեղեկություններ են հավաքագրվել միջազգային (ներգնա և արտագնա) և ներքին զբոսաշրջիկության վերաբերյալ:

Ըստ ստացված հաշվետվությունների տվյալների և հետազոտությունների արդյունքում ձևավորված փորձագիտական գնահատումների, 2001թ. հունվար-դեկտեմբերին հանրապետություն են ժամանել 123262 զբոսաշրջիկներ² նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի 84461-ի դիմաց կամ հավելաճը կազմել է 45.9%: Նույն ժամանակաշրջանում զբոսաշրջիկության նպատակով հանրապետությունից մեկնել է 109976 մարդ², որը 2000թ. նկատմամբ նվազել է 1.1%-ով կամ 1274 մարդով:

Միջազգային զբոսաշրջիկության որոշ ցուցանիշներ

(մարդ)

	2000 թ.					2001 թ.					2001թ. %-ով 2000 թ. նկատմամբ
	I եռամսյակ	II եռամսյակ	III եռամսյակ	IV եռամսյակ	ընդամենը 2000թ.	I եռամսյակ	II եռամսյակ	III եռամսյակ	IV եռամսյակ	ընդամենը 2001թ.	
Միջազգային զբոսաշրջիկներ ընդունած հյուրանոցների քանակը	10	12	13	14	14	15	20	26	26	28	200.0
Ժամանողներ											
Ժամանել են ուղևորներ, որոնք ըստ ՁՀԿ մեթոդաբանության համարվում են զբոսաշրջիկ	12839	18896	27752	24975	84461	19035	27583	44380	32264	123262	145.9
նրանցից տեղավորվել են՝											
հյուրանոցներում	4097	5300	8785	5048	23230	3397	7930	12888	6517	30732	132.3
հուրանոցներում հաշվառված (բարեկամի կամ հարազատի տանը, վարձով տրվող բնակարաններում և այլն) ¹	8742	13596	18967	19927	61231	15638	19653	31492	25747	92530	151.1
Սեկնողներ											

¹ Միջազգային զբոսաշրջիկության վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրումը նախորդ տարիներին իրականացվել է միայն որոշակի վիճակագրական նպատակների՝ մասնավորապես վճարային հաշվեկշռի կազմման աշխատանքներն իրականացնելու համար: Ընդ որում, նախորդ տարիներին հետազոտությանը ընդգրկված կազմակերպությունների ցանկը բավարար չափով ներկայացուցչական չի եղել, այդ իսկ պատճառով բերված տվյալների համադրելիությունն ապահովվելու նպատակով 2000թ. համար ևս կիրառվել է նոր մեթոդաբանությունը և ընտրանքային դաշտը:

² Զբոսաշրջիկ է համարվում ցանկացած անձ, որը հանգստանալու, բուժվելու, հարազատներին այցելելու, գործնական, ուսուցման, կրոնական կամ այլ նպատակներով ճանապարհորդում է իր հիմնական բնակության վայրից մեկ այլ վայր ոչ պակաս քան 24 ժամ և ոչ ավել քան անընդմեջ 1 տարի ժամանակով:

¹ Բերված տվյալների հաշվարկման համար հիմք է հանդիսացել սահմանային կետերում ուղևորների հաշվառման արդյունքում արձանագրված՝ ՀՀ ժամանողների և ՀՀ-ից մեկնածների թվաքանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը, ստացված ՀՀ Զտղաքցիական ավիացիայի գլխավոր վարչությունից, ՀՀ ԱՄՆ-ից, ՀՀ կառավարությանն առընթեր մաքսային պետական կոմիտեից և ՌԴ սահմանային զորքերից: Հարկ է նշել, որ ավտոտրանսպորտային միջոցներով ժամանողների հաշվառումը իրականացվում է սկսած 2000թ. մայիսից:

	2000 թ.					2001 թ.					2001թ. %-ով 2000 թ. նկատ- մամբ
	I եռամ- սյակ	II եռամ- սյակ	III եռամ- սյակ	IV եռամ- սյակ	ընդա- մենը 2000թ.	I եռամ- սյակ	II եռամ- սյակ	III եռամ- սյակ	IV եռամ- սյակ	ընդա- մենը 2001թ.	
Մեկնել են ուղևորներ, որոնք ըստ ՁՀԿ մեթոդաբանության համարվում են զբոսաշրջիկ	19235	24267	39457	28291	111250	20905	28684	34691	25696	109976	98.9
<i>ուղևորությունը կազմակերպ- վել է զբոսաշրջիկական կազմա- կերպությունների կողմից</i>	1992	2367	3165	1650	9174	892	1067	1204	1260	4423	48.2
զբոսաշրջիկական կազմա- կերպությունների կողմից չհաշվառված (ինքնուրույն)	17243	21900	36292	26641	102076	20013	27617	33487	24436	105553	103.4

Ըստ հյուրանոցային տնտեսություններից ստացված հաշվետվությունների տվյալների, 2001թ. հունվար-դեկտեմբերին ՀՀ այցելած զբոսաշրջիկների 22.0%-ը բաժին է ընկել ԱՊՀ երկրներին, այդ թվում 11.8%-ը՝ Ռուսաստանի Դաշնությանը, 4.4%-ը՝ Կրաստանին, իսկ 5.8%-ը՝ ԱՊՀ այլ երկրներին: Ժամանողների 78.0%-ը բաժին է ընկնել ոչ ԱՊՀ երկրներին, որից՝ 30.2%-ը ԵՄ երկրներին (այդ թվում 9.4%-ը՝ Ֆրանսիային, 5.3%-ը՝ Գերմանիային, 5.1%-ը՝ Մեծ Բրիտանիային, իսկ 10.4%-ը՝ ԵՄ այլ երկրներին), 20.5%-ը՝ ԱՄՆ-ին, 5.8%-ը՝ Իրանին, 3.4%-ը՝ Լիբանանին, 2.8%-ը՝ Կանադային, իսկ 15.3%-ը՝ այլ երկրներին:

Ջրոսաշրջիկության ցուցանիշներն ըստ նպատակի, 2001թ.

(մարդ)

	I եռամսյակ	II եռամսյակ	III եռամսյակ	IV եռամսյակ	2001թ., ընդամենը	Տեսակարար կշիռը
Մեկնողներ						
Ընդամենը զբոսաշրջիկներ ²	892	1067	1204	1260	4423	100.0
նրանցից՝ ըստ նպատակի ²						
գործնական	315	536	86	176	1113	25.2
հանգիստ և ժամանց		12	825	898	1735	39.2
կրթություն	0	0	0	0	0	0.0
բուժում	0	0	0	0	0	0.0
այլ	577	519	293	186	1575	35.6
Ժամանողներ						
Ընդամենը զբոսաշրջիկներ ¹	3397	7930	12888	6517	28965	100.0
նրանցից՝ ըստ նպատակի ²						
գործնական	2046	4232	5919	2311	14508	50.1
հանգիստ և ժամանց	925	3018	5931	1767	9874	34.1
կրթություն	30	21	70	56	177	0.6
բուժում	42	63	92	57	254	0.9
այլ	354	596	876	2326	4152	14.3

² Բերված տվյալներն արտացոլում են միայն զբոսաշրջիկական կազմակերպությունների կողմից կազմակերպված զբոսաշրջիկներին:

¹ Տվյալները ստացված են միայն հյուրանոցներում և հյուրանոցային հանգրվաններում տեղակայված զբոսաշրջիկների վերաբերյալ:

² Բերված տվյալներն արտացոլում են միայն զբոսաշրջիկական կազմակերպությունների կողմից կազմակերպված զբոսաշրջիկներին: